

μακριές φράσες που δὲν είχαν καμιά σημασία, μου φαίνεται πώς δὲν έλεγχα τίποτα καινούργιο....

—Πρόδωσες τὸν ἄντρα σου, Βέρα. Αύτησες τὰ ἐμπιστευτικὰ μάτια.

—Ἐτοι ἔπειτε νὰ γίνει. Μιὰ φορά μοναχά, μιὰ μόνη φορά σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ, θέλησα τὸν εὐτυχία μου καὶ τὴ δικὴ σου, ἀς εἶναι καὶ γιὰ μιὰ μόνη ὥρα. Καὶ τὴν ἔχουμε τώρα. Γιὰ δές· ἡ μάτιά μου ἀνοίγεται, τὸ πρόσωπό μου εἶναι γιομάτο χαρά.

Καὶ τὴν κοιτάξα μέσ' στὰ καθάρια τῆς μάτια καὶ τὴν πίστεψα καὶ τὴν ἔννοιωσα. Καὶ καταλάβανα ὅτι αὐτὸ ποτὲ δὲ θὰ ἔναντι γίνεται.

—Καὶ θὰ κοιτάξεις τὸν ἄντρα μὲ αὐτὰ τὰ ἴδια μάτια;

—Ναὶ! τὸν ἄγαπῶ! Τό ξέρεις. Καὶ δὲ θὰ μάθεις πότε ποτὲ, γιατὶ δὲν θὰ μάθαινε θὰ ἔθελε ἀμέσως νὰ μὲ συχωρέσει καὶ τότε θὰ γινότανε γελοῖος. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει τίποτα που νὰ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ συχώρεση.

—Δὲν πρέπει, ὅχι, Βέρα, νὰ μάθει τίποτα.

Μου εἶχε γυρίσει τὴν πλάτη κ' ἔβαζε μπρὸς στὸν καθρέφτη μιὰ χτένα στὰ μαλλιά τῆς. Πῶς πηγαίνει μιὰ τέτοια κίνηση στὶς καλοσώματες γυναικες!

—Δὲν ὑπάρχει ἔμαρτικ καὶ ποὺ δὲν αἰστάνεται κανεὶς μετάνοια. Μπορεῖ νὰ μετανοιώσεις γιὰ κεῖνο ποὺ ἀμαρτία ἔθει ἡ ὥρα σου τὸ παιρίνεις; Παιρίνεις ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ τὴ μοναδικὴ στιγμὴ, τὴ στιγμὴ που εἶναι τὸ κέντρο, ποὺ εἶναι δὲ ἔξοντας, γύρω σ' αὐτὴν γυρίζεις κύκλος ἀπὸ μέρες καὶ νύχτες, δὲ κύκλος τῆς ζωῆς. Καὶ ὑπάρχει τέτια στιγμὴ, τέτιο κέντρο, τέτιος ἔξοντας, ναὶ, πρέπει νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε ἀθρώπινη ζωὴ. Μόνο δὲν μπερδίζεται ποντα μὲ τὴν ἄλλη στιγμὴ, μὲ τὸ κέντρο μιὰς ἔλληνς ζωῆς. μὰ ὅτα, ἐνώνυμοι, δὲν συμπέφτουν, τότε ἡ ἔρμονία εἶναι, τέλεια, τότε μαζὶ φτερουγίζουν σὲ μιὰ μελωδία, σ' ἕνα τραγοῦδι, σ' ἕναν ὅμονον μοναδικὸν, δημοτικὸν τραγοῦδι, γιὰ πρώτη καὶ τελευταία φορά.... ὅχι δὲ θὰ ἔναντι γίνεται.... Μὰ ὅτανε... σὲ γαιρετά... Αὔριο σᾶς περιμένω... Φτάνει, φτάνει....

—Τέλιασε;

Μὲ κοιτάξεις αὐστηρό.

—Εἴμας παντρεμένη, ἀγαπῶ τὸν ἄντρα μου. Τὸ ξέρετε καλά... Μὴ μὲ συνοδέετε.. λοιπὸν ἀερίο σᾶς περιμένω.

χρυσό μου νυχτοπούλι...—». «Ἐγὼ χαλίπωνα κ' ἔσβινα. —"Ἄσε με εἴμαι μικρὴ ἀκόμα... Εἴμαι μικρὴ ἀκόμα, νὰ γαρεῖς τὰ μάτια σου, ὅσε με...». —«Μὴ μ' ἀρνεῖσαι τώρα... Κανένας δὲ μᾶς γλέπει, Φώτω...», μου ἀνάσσαινε μέσω στάρτη καὶ μου ροφούσε τὰ μάγουλα μὲ τὰ ζεφλουδισμένα γείλια του τόσο που κίνησαν αἴμα. «—Ογι... ὅχι... δὲ θέλω... Θὰ μὲ μαλώσουνε τὸ σπίτι... Ή μάννα μου θὰ μὲ ψυρήσει στὸ ξύλο... Αργιαστα πολύ...» —«Σώπα!... Θὰ μᾶς ἀκούσουν καὶ θὰ ντροπιαστεῖς... Λούφαξε μοσκάρι μου...». Τὰ πουλιά κέρδισαν τότες ἀπὸ τὸ κελάθημα καὶ οἱ μπακακέοι σὲ μιὰ μπάρα παραπέρα τραγουδούσαν καὶ χαίρουσαν.

—Στὸν παγανὸ τὸν κάμπο τὰ σπαρτά είχαν ξεσταχιάσσει καὶ μάζωναν γάλα καὶ οσύσκωναν μέρα μὲ τὴ μέρα. Ξέλυνα τὰ μαλλιά μου κ' ἔτρεχα μὲ τὶς ἄλλες χωριστοπούλες στὰ σύνορα τῶν χωραφίων που ἀνοίγαν τὰ μονοπάτια καὶ γκυλιόμαν ἀναμένη καὶ κόκκινη σὰν τὸ σκασμένο ρόϊδο. Τὰ βυζιά μου εἶταν πετρωμένα καὶ τὸ κορμό μου ἀρχινούσε νὰ μεστώνει τόσο που καθεδράσει τὸ στενό μου φουστάνι γιὰ νὰ μὴ σκιστεῖ γύρω στὰ κόρφια μου. «—Κοίτα, καλέ, τὴ Φώτω πόσο γλέγορα πού μεγά-

Κ' ἔργυε.

Καὶ νὰ πάλε, καθεδράσει βράδι κάθισμα: σιμά της στὸ πιάνο καὶ κοιτάζω κι' ἀκούω νὰ ξυπνῶν τὰ δάχτυλά της οἱ κοιμισμένες μελωδίες. «Επειτα οἱ τρεῖς μας κουβεντιάζουμε φίλικα, ησυχα, ἔκεινη, ἔγω καὶ δὲ ἄντρας της μὲ τὰ μάτια του πάντα γλυκά, πάντα ἐμπιστευτικά, σὰ νὰ θέλουν νὰ ποῦν:

«Ἄς εἴμαστε ἀπλοί».

Καὶ ὅταν χτυποῦν δέκα, σηκώνουμαι, μου δίνει τὰ δυό της χέρια ρίχνοντας πίσω τὸ σῶμα της δλάχαιρο, καὶ εἶναι τόσο κοντά μου καὶ εἶναι τόσο μακριά... Καὶ φιλῶ τὸ ἀσπρό δέρμα της καὶ σφίγγω πάνω στὰ μάτια μου τὰ λεπτά καὶ μικρά δάχτυλα ποὺ μέσα κοιμοῦνται οἱ ζεχασμένες μελωδίες... Καὶ θυμέμαι κεῖνο τὸ χιονιστερὸ βράδι τοῦ Νοέβρου, τὸ μοναδικό μας τραγοῦδι, τὸν ὄμρο μας πρὸς τὴν εύτυχία καὶ τὴ νιότη... ποὺ ποτὲ δὲ θὰ ἔναντι γίνεται.

Καὶ φέύγω....

Κ' ἔτσι ἀπὸ βράδι σὲ βράδι...

Μόσχα 1901—1905.

Μ. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΓΛΟΣ

ΕΣΥ ΠΑΡΘΕΝΑ, ΕΣΥ...

Σὲ μιὰν ἀλάκαιρην Ἀνατολικὴ διμορφία

Μέσα στὴ γῆ παντοτινά
θὰ ἔμενε κρυμμένο
τ' ἀτίμητο λιθάρι
κι ἀλυσοῦ ἡ χρυσῆ,
καὶ στὰ νερὰ τὰ σκοτεινὰ
τῆς θάλασσας χωσμένο
τ' ἄγνωδο μαργαριτάρι,
ἄν δειπνεις ἔσου.

Τὰ ἄνθη θενὰ εἶταινε
εἰς τὰ βουνά χορτάρι,
στὶς ρεματιές θαμμένα,
στὸ λόγγο τὸ δασύ,
έαν εδῶ δὲν εἶχανε
χεράκι νὰ τὰ πάρῃ.

τὰ σιήνη τὰ παρθένα,
ἄν δὲν εἶσουν ἔσου.

Χαρά καὶ γέλοιο θᾶλειπε
καὶ ή καρδιά πηγμένη
νὰ τὴν κτυποῦν τὰ κέματα
σὰν τὸ ἔρημο νησί,
κ' ή λύρα μου δὲ θάβρωσκε
ἔν· αἰστημα ἡ καημένη
τόσα γλυκά λαλήματα
ἄν δὲν τοδινες σὺ,
Ἐσὺ παρθένα, ἔσου.

ΣΠΥΡΟΣ Ι. ΠΕΡΟΓΛΗΣ

ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΔΗΙΗΜΑΤΑ

VI

ΤΟ ΒΑΠΟΡΙ

Μέσ' ἀπὸ τὰ κρουσταλλογάλανα τοῦ πελάσου οὐρανοθέμελα πολλὲς φορὲς οἱ νησιώτες τὸν εἶδανε νὰ βγαίνει τὸν κατάμαυρο τὸν καπνό.

Μὰ πρῶτος τόνε πρωτόειδε στὸ ξάγναντο νησάκια μας, πέρα κατὸ τὸ Μηρτώ, δεξιὰ καὶ πέρ' ἀπὸ τὴν Παραπόλα, τὸ λειβαδόνησο, πρῶτος τόνε πρωτόειδεν διπαρμπα-Λινάρδος, διπωτομάστορης, καθήμενος πρὸς τὰ σκαλοπάτια τοῦ Φαναριοῦ τοῦ Λιμανιοῦ, νὰ πάρει λίγη ἀνάσα, στὸ γραιγαλάκι ἀγνάντια, καταδρωμένος, διλήμερα κάτου ἀπὸ τὸν ἥλιο βγαζόντας ἀχνάρια, γιὰ νὰ σκαρώσει τὸ τρεχαντήρι τοῦ γχμπροῦ του—τοῦ ἔχτου γαμπροῦ του—ποὺ τοταζε προικιδί, ἀσπρο, ξαρμάτωτο...

Πρῶτος τόνε πρωτόειδε στὸ ξάγναντο νησάκια μας τὸν κατάμαυρο καπνὸν τὸ Μπαρμπα-Λινάρδος διπωτομάστορης τοῦ ταξιδιοῦ.

Καὶ φόρεσε τὰ ματσούχλια του· καὶ ἔβαλε τὸ χέρι του, ὑστερὶς τὰ δυό του χέρια, τὴ μιὰ παλάμη σιμὰ στὴν ἄλλη, πάνου ἀπὸ τὰ ματσφυδά του τὰ πυκνὰ καὶ σὰν τοῦ ζαρονισμένου δυσιδάμινα, ποὺ μεσάνυχτα, ἀντικρύζει στὸν στρογγυλοφέγγαρου τὴ φεγγοβολὴ κάτι σὰν κυπαρισσοῦ κορμοστασιὰ νάνε-

λωσει...—Κουκουνάρι θὰν τὴ θρέφει ἡ μάννα της...—Ψήλωσε κι ἀπλωσε γοφούς σὰν καμιά γυναικα γκαστρωμένη...—Φτύστε την, μωρή, φτύστε την νὰ μὴν ἀβασκαθεῖ!..—Σχόρδο νὰ τῆς χρεμάσσουμε τῆς προχομένης!...—», θαμιαίνουσαν οἱ ἀμελέτητες κοπέλλες. Τὰ μάτια μου χάνουσαν καὶ κλειούσαν ἀπὸ τὰ λιγωμένα γέλια μου κ' ἔπειτα ζερίζωντα στὸν ἄρρενα στάχυ μὲ τὰ δόντια καὶ τὸ μασοῦσα μὲ λίσσα. Ξάφνου μέχαναν ἀπὸ τὰ μάτια κ' ἔγω μπουσουλούσα μὲ τὰ τέσσερα καὶ τρύπωνα ἀνάμεσα στὶς καλαμιές συλλογημένη καὶ θολή. Κάποτες διάβασαν ἀπὸ τὸ κοντά μου καὶ νοιάζουσαν γιὰ μένα: «—Μιὰ προζενήτρα κόνεθε προφέτες στὸ σπίτι τοῦ Νικόλα... Λένε πώς τὴ θέλει ἔνας τσέλιγκας ἀπ' τὸ Ζητούνι... Θέ μου, ωσπόδι ναι ζαρουσμένη!..», ἔλεγε ἡ Παγούνω. «—Τώρα πρωτοφανερώνεται στὴν χώρα τέτια κοπέλλα... Τὰ μαλλιά της γυαλίζουσαν καὶ φέγγουσαν σὲ χρυσάφι καὶ δυὸ κίτρα λές κρατάσσει στὰ στήθια της κρυμένα... Ποιός θάξιωθεὶ νὰ βάλει χέρι πάνου της!..», ἔκρενε κλαφτά μιὰ γειτονοπούλα, ἡ Κορίνα. «—Η μανιά της φεγγαριάζουσαν καὶ ξόρκιζε ξαθιές... «Ολα τὰ μάγια τὴν ἐπισαν, μὰ δὲ θὰ χαρεῖ πολὺ τὴ νιότη... Μιὰ τοιγκάνα γκαβιά τῆς ἔδειχνε τὴν περασμένη βδομάδα τὴ μοίρα κι

ἄλλη μιὰ εἶχε στρώσει τὸ παλιὸ σακκί της γάμω, κόντηνε τὸ ψηλὸ κορμὶ καὶ σταθροπόδι καθιστούμενη ἀγγιγίζε μὲ τὰ μάζρα διχτύλια της ἔνα ντέφι κοκκαλένιο... «Ελεγε πώς δὲ θὰ καρπώσει ἐδῶ ἡ Φώτω, μὰ ἡ τύχη της εἶναι στὸν οὐρανὸ ψηλά... Καρακάξα μακρινόρου, ξύλικ νὰ χώσει μὲς στὰ ξυπνὰ τὰ μάτια της!..», σαλιάρζε μιὰ νιόπαντρη γυναικα που εἶχε ζυγώσει τώρα στερνὰ ζαλικωμένη γρασοῦ. Σὰ γυρνούσα σπίτι μὲ τὸ σκοτάδι, μαντάλωνα τὴν πλουμισμένη μου κάμπαρα κ' ἔπειτα τάπιστομα σὲ μιὰ ψάθα λυωμένη που βαστοῦσε μὲ ραφές καὶ κουφέλια. Μέπιανε τὸ παράπονο, ἡ ἀνάσα μου πνίγονταν κ' εἴμαν μιὰ χολοσκαμένη. «Εκλαγά, εκλαγά μοναχή μου σὰν τὸ γκιώνη καὶ τὸ γῶμα κάτου μούσκεδε σὰν ἀπὸ βρύση. «Οἶσα στὸ γχιγάτι ἡ μάννα μου δρημένη τὸν πατέρα. «—Οχι, νὰ μὴν τὸ βγάλουσκε ἀπ' τὸ χωριό τὸ κορίτσι... Δὲ θέλω νὰ τὸ δώσουμε στὰ ξένα... Κάλιος ἐδῶ μ' ἔναν κασιδιάρη, πέρια μακριά μὲ νοικούρη... Τὴν πονεῖ ἡ καρδούλα

Εανεὶ στοῦ αἰθέρα τὰ πλάτια, ἔτοι τὸ κοφμὲ του ἀνασηκώθηκε σύσσωμο τρέμοντας, καὶ κοιτάζει ὁ γέρο πρωτομάστορης, κοιτάζει, καὶ ἡ ὄψη του εβύννει καὶ οἱ τρίχες του φρίσσουν....

Τί νὰ είναι μέσ' ἀπὸ τὸ οὐρανοθέμελο ἐκεῖνο δικαπνός, δικαπέμπυρος καπνός;

*

Καὶ ἀνεβαίνει, ἔτοι ξετυλίγοντας τὸ καπνόκορμο είναι του ἀτέλειωτο: καὶ, λέσ, πὼς κατὰ στὴ βαθύγελανη σκέπη τοῦ οὐρανοῦ ἀνοίγει καὶ δέχεται τὸ ξετύλιγμά του καὶ πάλι καὶ πάλι: ξετυλίγεται....

— "Α, είναι Τελώνιο... ἢν δὲν ἔπιασεν δλάκαιρη φρεγάτα φωτιά... βέβαια φωτιά... Μὰ είναι τελώνιο καπνός δι Δαιμόνας· ἵσιος, ἵσιος καὶ μαυρόψηλος δὲ σκορπιέται· είναι δ..."

Καὶ δικαπνός τρέχει· φεύγει· κατὰ τὸ γραῖγο· καὶ πάει, δλοένα τρέχει....

Καὶ δικαπνός ἐνάντιος· καὶ πραγματός δὲ δὲν παίρνει... Πῶς πάει;

Καὶ τοῦρχεται τοῦ γέρο-Λινάρδου κατέ: σὰν κρύος ἰδρωτας. Θέλει· νὰ σταυροχοπηθεῖ. Δὲν μπορεῖ νὰ πάρει μήτε ἀνάστα· δοκιμάζει νὰ σηκώσει τὸ πόδι του· νὰ κατεβάσει· τὸ χέρι του· νὰ δέσει· τὰ τρία του δάχτυλα· τίποτε· σὰν ἀπολιθωμένος· τρέμει· λίγο ἀκόμη· πέφτει· χάμου....

*

Τὴν ἀλλη τὴν ἡμέρα ὅλο: στὸ νησὶ κλαίγοντας τὸν πρωτομάστορη τοῦ ταρσενῆ, ἐκῆδεναι, λέσ, τοῦ νησιοῦ τὴν Εὔτυχία, ποὺ δικαίωσε στοῦ τακασιμένου τὸ ἑρμαγμένο τὸ παννί, καὶ τὴν ἔθαψε, τὴν ἔθαψε βαθειὰ στὸ λιμανάκι, τὸ πανέρημο πιὰ λιμανάκι τοῦ κακόμοιρου τοῦ νησιοῦ μας.

Εἶτανε τὸ πρώτο Βαπόρι.

Σπέτσες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

'Εκείνος: «Τὸν μῆναν αὐτὸν εἴρει λάθει καλέσματα τὸ λιγώτερο σὲ τρεῖς γάμους».

'Εκείνη: «Τὶ φραία! Μὰ δὲ σου φαίνεται παράξει νὰ λαβάνῃς· τόσο πολλὰ καὶ νὰ μή στέλνῃς καὶ ἔστιν κανένα;

λαμπό της καὶ τὰ μάτια ποὺ σοάζουν....» — «Τῆς ἔχω τάξει δυὸ στριφάδια καὶ ἔνικ μονούχια καὶ ἔνα σιούτο γίδι.. Τὰ στεφάνια της νάναι στεφιωμένα μόνο!..». Σύγιαζα στὸ μυαλό μου τὰ πράματα πάκουγα καὶ παραξενέσσουμαν πὼς γίνονταν τόσος λόγος γιὰ μένα ποὺ λογάριαζα νάπαι ἔνα χορταράκι πιότερο μὲς στὸν κάμπο μὲ τερψίνητα βοτάνια...».

«Ἐνας νίδιος μαραζάρης ποὺ γύριζε τὰ μεσάνυχτα μὲ τὴν φαροπούλα στὴ Σαλαμπριὰ ἐναστέναζε τρανταχτὰ ποὺ βόγγησαν οἱ παλιές κουφάλες δλόγυρα καὶ τέτια λόγια μούπε κάπικα κονταβγή χυνοπωριστική! — «— Είναι ρόδα προφρυντεῖ καὶ είναι ρόδα ἀλικα ποὺ πέρα στὸν ἀνήλιο τόπο τὰ φυλάει μιὰς Δραχόντισσα μὲ τὰ κρύοια μάγια της καὶ μὲ τὴν πάχνη τὰ ποτίζει... Γιὰ τὴν ἀγάπη σου, πουλί μου, θὰ πάω νὰν τὰ κόψω καὶ νὰ τὰ μαδήσω, σὰν περνᾶς στὸ δρόμο...». Κ' ἦρω ξεκαρδίζουμαν στὰ γέλια καὶ ἔτρεμα σὰν τὸ φυλλολέμονο...».

«Ἐνα χειμώνα — δέκα καλοκαίρια τώρα γιόρτασεν δικαπνός κάποιον — ἥρθαν καὶ μὲ πῆραν σὰν καμιὰ καταφρονεμένη δούλα πάνου στάγριοσσον· γιὰ νὰ γένων μυλωνοῦ. Τὰ χωράφια εἴταν παχνιασμένα καὶ δ-

ΘΕΑΤΡΙΚΑ

Ο ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΙΟΛΑ

"Απὸ τὰ περίεργα ἴκενα ἔργα ποὺ τόσο συχνὰ μας ἔρχουνται ἀπ' τὸ Παρίσιο συντροφεμένα μὲ τὴ φήμη τῆς μεγάλης φιλολογικῆς ἀξίας είναι· καὶ δι «Μαρκήσιος Πριολά». Εμεῖς δύμας ἐδῶ σχεδὸν ποτὲ δὲν μπορέσαμε νὰ καταλάβουμε τὸ ἰδιότροπο αὐτὸ πνέμα τῶν Γάλλων ποὺ τοὺς διδηγεῖ στὴν τεχνικὴ τους ἰχτίμηση. Καταντᾶ ἔτοι νὰ πιστεύῃ κανεὶς δοσοὺς λένε πὼς ή ἐπιτυχία ἐνὸς δραματικοῦ ἔργου στὴ Γαλλία — κι' αὐτοῦ ἀκόμα τοῦ κάπως ξεχωριστοῦ Lavedan — δὲν είναι πάντα ἀπόδειξη τῆς ἀληθινῆς του ἀξίας. Είναι· πιὰ γνωστὸς δι Πριολά στὴν 'Αθήνα καὶ ἀπ' τὴν παράσταση τοῦ Λεμπαρζοῦ ποὺ τόσα πράματα καταφέρνει νὰ κρύβῃ μὲ τὴν Τέχνη του, ὡστε κάθε λόγος πλατύτερος ἐδῶ γιὰ τὸ ἔργο νὰ περισσεύῃ. Παρατήρησε πάλι νὰ κάνουμε ἀπάνω στὸ δράμα δὲν ἀξίζει, ἀφοῦ καθένας ποὺ τὸ βλέπει μπορεῖ λαμπρὰ μοναχός του νὰ καταλάβῃ πόσο μικρῆς ἀξίας είναι τὸ ἔργο. Τοῦτο δύμας πρέπει νὰ σημειώσουμε δὲν δι τοπικός του χρωματισμὸς τὸ ἀδικεῖ φοβερὰ δταν παίζεται σὲ ζένη σκηνής, καὶ μάλιστα μὲ τόση ἐλλειψη ἀξιόπρεπης παρουσίασης. Ακόμα δὲ δι κομψὸς καὶ ἔξυπνος διάλογος του δύσκολα ξαναφέρνεται σ' ἀλλη γλώσσα. Κ' ίσια ίσια νομίζω δὲ δι μεταφραστῆς του κ. Τσοκόπουλος δὲν είναι καὶ τόσων ἐπαίνων ἀξίας. (Βλέπε «Ἐστία» Δευτέρα). Μποροῦσε πολὺ καλύτερα νὰ μεταφράσῃ, ἀν προτυμοῦσε, ἀλλη γλώσσα, κι' ἀλλο στίλ, κι' ὅχι τὴν ἀλύγιστη αὐτὴ φρασεολογία ποὺ οὔτε γάρη ἔχει οὔτε τοὺς χρωματισμοὺς τοῦ διαλόγου μᾶς δίνει. Γι' αὐτὸ ίσως κι' δι κ. Βονασέρας δταν στὴν πρώτη πράξη χειρονομώντας ἀπάγγειλε τὸ φιλιππικό του πρὸς τὶς γυναῖκες ἔμοιαζε περσότερο ρήτορα ἀπάνω στὸ βῆμα τῆς Βουλῆς μὲ λόγο γεμάτο ρητορικὰ σχήματα, παρὰ ἔναν κουρασμένο ἀπ' τὴν ζωὴν ἀνθρωπο, ἔνα μπλαζὲ ποὺ ξαπλωμένος σὲ κάνα σοφὰ μιλάει ἀφελέστατα γιὰ τὸν κόσμο, ἀνάμεσα σὲ δυὸ ρουφηζίες καπνοῦ. Καὶ βρῆκα πολὺ πιτυχημένη τὴν ἰδέα καπιού θεατὴ ποὺ χαραχτήρισε τὸ ἔργο κοινούσσουλετικό ἀφοῦ βαρέθηκε πιὰ ν' ἀκούῃ τὴν ρητορικὴ φιλοσοφία τοῦ Πριολά ποὺ τὴ βούθουσε τόσο πολὺ ν' ὅλη γιὰ μακαρογιὴ μεταφραστη, καὶ ἡ περιπατημὴ ὑπόκειται τοῦ κ. Βονασέρας. Κι' δύμας δι κ. Βονασέρας εί-

ταν μελετημένος δόσο σπάνια ρωμὸς ἥθοποιος· εἶναι κ' εἶχε στιγμές, στὴν τρίτη μάλιστα πράξη, ποὺ εἶταν· τέλειος στὸ ρόλο του. Μὰ νὰ μανία του νὰ χειρονομῇ, νὰ κουνιέται πάντα ἀπάνω στὴ σκηνή, γιὰ ἀνεβοκατεβαίη τὴν φωνή του, εἰν' ἐλαττώμενα σπουδαιότατα ποὺ δχι μόνο τὸν ἀδικοῦνε μὰ τοῦ κρύβουν ἀκόμα καὶ τὰ τυχόν χαρίσματά του. "Αν διορθώσῃ δι' αὐτά, ισως γίνη πολὺ καλύτερος ἥθοποιος καὶ θὰ μπορέσῃ νὰ μᾶς ζωντανέαη τὸ «Μαρκήσιο Πριολά», ποὺ τώρα καθώς προσπάθησε νὰ τὸ κάνῃ δὲν πιστεύει καὶ νὰ τὸ πολυκατάφερε.

Δ. ΣΙΓΑΝΟΣ

ΑΣΟΦΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΚΑΒΟΥΡΟΜΑΝΝΑ ΚΙ' Ο ΓΙΟΣ ΤΗΣ

Τὸ γιό της ἐσυμβούλευε μιὰ γριά καθουρομάννα.

— Πάγαινε ίσια, τοῦλαγε, κακόπλαστο παιδί.

— Σαύτα τὰ χρόνια, ἀπάντιης δι γίδις, καλή μου μάνια,

— Όσοι ίσια περπατήσουν δὲν είδαν προκοπή.

ΤΟ ΒΟΥΒΑΛΙ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ

— Ενα κουνούπι στοῦ βωδίου τὸ κέρατο καθότανε.

Καὶ σὰν καλοτργούσθησε νὰ φύγῃ ἐτοιμαζότανε.

— Μὲ συμπαθῆς σὲ κούρχασ, τοῦ εἶπε, φεύγω τώρα.

Κι ειρωνικὰ τάπηντας τὸ βαδί: Τόσην ώρα

Οὗτε σὰν ηρθες σεννοιωσα, ούτε ποὺ φεύγεις, γιά σου!

Μὰ τὸ κουνούπι: έθύμωσε! — "Ετοι είσαι, τοῦπε, στάσου!

Τὸ λόγο του δὲν τέλειωσε καὶ μὲς ταύτι του ἔχαβης.

Καὶ τότο τόνε ζούρλανε, ποὺ δι βούβαλος τρελλίζηκε.

Ο ΤΖΙΤΖΙΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΚΙ

Τὴν ἁνοίξη καὶ τὸν καρδ ποὺ ἡ φύση δλη, ἀνθοῦσε,

— Αέργινιαστος δι Τζίτζιρας στὰ δέντρα τραγουδούσε.

Μὰ δι Μύρμηγκας δι γνωστικὸς χωρὶς νὰ στεματήσῃ.

Γιὰ τὸ χειμῶνα δέσούλεις τὴν τρύπα νὰ γιορτήσῃ.

Τὸ καλοκαίρι πέρασε, ζέβε χειμῶνες, κούνι,

Τὸ κιάνι τοὺς έσκεπτας καὶ ύψησαν κ' οι δύο.

Περαίας, Μάρτιος 1906

Γ. Σ. ΖΟΥΦΡΕΣ

LE MONDE HELLÉNIQUE

Journal français bi-hebdomadaire

Directeur : S. Pappas

Bureaux 2 rue des Philhellènes

"Ἄδρος θὰ ξημερώσει· δι ἀγωγιάτης στὸ μύλο καὶ τὸ τὰ σαμαρζώσει στὶς χρυσοκούνητες μοῦλες.

Συδαβλίζει τώρα τὰ καύτσουρα καὶ ἀγχοχοβολάει τὴ στάχτη στὸν παράγκωνα ποὺ στεγνώνουν τὰ νοτισμένα σακκιά καὶ ἀπὸ λίγο λίγο ζαστοχίεται πάλι, ἀπομνέσκει τάνακούσουρα καὶ ἀνοίγει τὰ πλάνα μάτια σὰ μπουφλίδια. Οἱ συκντιλῆθρες πετοῦν καὶ σεβύνουν ὄμπρος τῆς καὶ τὰ χλωρά ξύλα βράζουν καὶ χύνουν στὴν ἀκρη καστανωπὸ νερό. Ή φαντασία της ἀγρυπνίας ἀκόμα κοντά στὰ μαραμένα χρόνια τῆς μόστης καὶ ἔνας μανυμένος ἀντίλαλος σπρώχνει τὴ θύμησή της σὲ κακιό παλιό καὶ λυπητερὸ τραγούδι· δι ἀχός του δέρνεται στοὺς τοίχους ποὺ ρέουν καὶ